A számítástudomány alapjai

A gráfelmélet alapjai

2023. szeptember 5.

Miről lesz szó?

Miről lesz szó?

1. Gráfelmélet, gráfalgoritmusok

Miről lesz szó?

- 1. Gráfelmélet, gráfalgoritmusok
- 2. Lineáris algebra (vektorok, mátrixok, determinánsok, egyenletrendszerek)

Miről lesz szó?

- 1. Gráfelmélet, gráfalgoritmusok
- 2. Lineáris algebra (vektorok, mátrixok, determinánsok, egyenletrendszerek)

Cél: matematikai eszközök és szemléletmód megismerése. (Definíció-tétel-bizonyítás alapú "építkezés")

Miről lesz szó?

- 1. Gráfelmélet, gráfalgoritmusok
- Lineáris algebra (vektorok, mátrixok, determinánsok, egyenletrendszerek)

Cél: matematikai eszközök és szemléletmód megismerése. (Definíció-tétel-bizonyítás alapú "építkezés")

Előadások: heti 2 óra elmélet + 1 óra elmélet/típusfeladatok **Gyakorlatok**: heti 2 óra, kis csoportos feladatmegoldás

Miről lesz szó?

- 1. Gráfelmélet, gráfalgoritmusok
- Lineáris algebra (vektorok, mátrixok, determinánsok, egyenletrendszerek)

Cél: matematikai eszközök és szemléletmód megismerése. (Definíció-tétel-bizonyítás alapú "építkezés")

Előadások: heti 2 óra elmélet + 1 óra elmélet/típusfeladatok

Gyakorlatok: heti 2 óra, kis csoportos feladatmegoldás

Tudnivalók: www.cs.bme.hu/sza

Miről lesz szó?

- 1. Gráfelmélet, gráfalgoritmusok
- 2. Lineáris algebra

(vektorok, mátrixok, determinánsok, egyenletrendszerek)

Cél: matematikai eszközök és szemléletmód megismerése.

(Definíció-tétel-bizonyítás alapú "építkezés")

Előadások: heti 2 óra elmélet + 1 óra elmélet/típusfeladatok

Gyakorlatok: heti 2 óra, kis csoportos feladatmegoldás

Tudnivalók: www.cs.bme.hu/sza

Segédanyagok: Előadások anyaga (pdf, teams video)

Közös gyakorlat-feladatsor tudnivalók része

Katona-Recski-Szabó (nyomtatott/elektronikus) jegyzet

NESZ (régi tárgy saját digitális jegyzete, rég volt karbantartva)

Szeszlér BSz1 jegyzet (jól átgondolt, letölthető linalg jegyzet)

Wiener BSz1 példatár (letölthető linalg példatár)

letölthető gráfelmélet példatár

Számonkérések: 1. ZH (XI.2,20, XII.19), 2. ZH (XI.31, XII.13,19) Minden ZH 6x10 pont, 50 pont felett IMSC. PpZH: neptun, különelj. díj, ≤ 1 ZH pótolható, nincs IMSC pont. Ha ZH $_1 \geq 24$ & ZH $_2 \geq 24$ & legfeljebb 3 gyak hiányzás $\Rightarrow$ Aláírás.

Számonkérések: 1. ZH (XI.2,20, XII.19), 2. ZH (XI.31, XII.13,19) Minden ZH 6x10 pont, 50 pont felett IMSC.

PpZH: neptun, különelj. díj, ≤ 1 ZH pótolható, nincs IMSC pont. Ha ZH $_1 \geq 24$ & ZH $_2 \geq 24$ & legfeljebb 3 gyak hiányzás $\Rightarrow$ Aláírás. Hozott pontszám (hp):

50 alatti ZH pontszámok összegének 40%-a. (19 és 40 közé esik.)

Számonkérések: 1. ZH (XI.2,20, XII.19), 2. ZH (XI.31, XII.13,19) Minden ZH 6x10 pont, 50 pont felett IMSC.

PpZH: neptun, különelj. díj, $\leq$ 1 ZH pótolható, nincs IMSC pont. Ha ZH₁ $\geq$ 24 & ZH₂ $\geq$ 24 & legfeljebb 3 gyak hiányzás $\Rightarrow$ Aláírás. Hozott pontszám (hp):

50 alatti ZH pontszámok összegének 40%-a. (19 és 40 közé esik.) Aláírás $\checkmark \Rightarrow$ szóbeli vizsga.

Vizsgahoz neptun jelentkezés, tételsorról random tétel, 40 perc felkészülés, kis kérdések (ZH-n nem számonkért anyagból is!).

Számonkérések: 1. ZH (XI.2,20, XII.19), 2. ZH (XI.31, XII.13,19) Minden ZH 6x10 pont, 50 pont felett IMSC.

PpZH: neptun, különelj. díj, ≤ 1 ZH pótolható, nincs IMSC pont. Ha ZH₁ ≥ 24 & ZH₂ ≥ 24 & legfeljebb 3 gyak hiányzás $\Rightarrow$ Aláírás. Hozott pontszám (hp):

50 alatti ZH pontszámok összegének 40%-a. (19 és 40 közé esik.) Aláírás $\checkmark \Rightarrow$ szóbeli vizsga.

Vizsgahoz neptun jelentkezés, tételsorról random tétel, 40 perc felkészülés, kis kérdések (ZH-n nem számonkért anyagból is!). Szóbelin kapható 60 pont, az 50 feletti rész IMSC pont, az 50 alatti rész 1,2-szerese szóbeli pontszám (szp). (0 és 60 közé esik.) szp< $24 \Rightarrow$ elégtelen. Végső pontszám vp = hp + szp.

Számonkérések: 1. ZH (XI.2,20, XII.19), 2. ZH (XI.31, XII.13,19) Minden ZH 6x10 pont, 50 pont felett IMSC.

PpZH: neptun, különelj. díj, ≤ 1 ZH pótolható, nincs IMSC pont. Ha ZH $_1 \geq 24$ & ZH $_2 \geq 24$ & legfeljebb 3 gyak hiányzás $\Rightarrow$ Aláírás. Hozott pontszám (hp):

50 alatti ZH pontszámok összegének 40%-a. (19 és 40 közé esik.) Aláírás $\checkmark \Rightarrow$ szóbeli vizsga.

Vizsgahoz neptun jelentkezés, tételsorról random tétel, 40 perc felkészülés, kis kérdések (ZH-n nem számonkért anyagból is!). Szóbelin kapható 60 pont, az 50 feletti rész IMSC pont, az 50 alatti rész 1,2-szerese szóbeli pontszám (szp). (0 és 60 közé esik.) szp< 24 $\Rightarrow$ elégtelen. Végső pontszám vp = hp + szp.

Konverzió:

$\geq$	0	40	55	70	85
vp	1	2	3	4	5
<	40	55	70	85	101

Számonkérések: 1. ZH (XI.2,20, XII.19), 2. ZH (XI.31, XII.13,19) Minden ZH 6x10 pont, 50 pont felett IMSC.

PpZH: neptun, különelj. díj, $\leq$ 1 ZH pótolható, nincs IMSC pont. Ha ZH $_1 \geq$ 24 & ZH $_2 \geq$ 24 & legfeljebb 3 gyak hiányzás $\Rightarrow$ Aláírás. Hozott pontszám (hp):

50 alatti ZH pontszámok összegének 40%-a. (19 és 40 közé esik.) Aláírás $\checkmark \Rightarrow$ szóbeli vizsga.

Vizsgahoz neptun jelentkezés, tételsorról random tétel, 40 perc felkészülés, kis kérdések (ZH-n nem számonkért anyagból is!). Szóbelin kapható 60 pont, az 50 feletti rész IMSC pont, az 50 alatti rész 1,2-szerese szóbeli pontszám (szp). (0 és 60 közé esik.) szp< 24 $\Rightarrow$ elégtelen. Végső pontszám vp = hp + szp.

Konverzió:

•	$\geq$	0	40	55	70	85
	vp	1	2	3	4	5
	<	40	55	70	85	101

Ismétlő/javító vizsga: a szabad vizsgaidőpontok függvényében.

Def: G=(V,E) egyszerű, irányítatlan gráf, ha $V\neq\emptyset$ és $E\subseteq\binom{V}{2}$

```
Def: G = (V, E) egyszerű, irányítatlan gráf, ha V \neq \emptyset és E \subseteq \binom{V}{2}, ahol \binom{V}{2} = \{\{u, v\} : u, v \in V, u \neq v\}.
```

```
Def: G = (V, E) egyszerű, irányítatlan gráf, ha V \neq \emptyset és E \subseteq \binom{V}{2}, ahol \binom{V}{2} = \{\{u, v\} : u, v \in V, u \neq v\}. V a G csúcsainak (vagy (szög)pontjainak), E pedig G éleinek halmaza. Példa: G = (\{a, b, c, d\}, \{\{a, b\}, \{a, c\}, \{b, c\}, \{b, d\}\})
```

Def: G = (V, E) egyszerű, irányítatlan gráf, ha $V \neq \emptyset$ és $E \subseteq \binom{V}{2}$, ahol $\binom{V}{2} = \{\{u, v\} : u, v \in V, u \neq v\}$. V a G csúcsainak (vagy (szög)pontjainak), E pedig G éleinek halmaza. **Példa:** $G = (\{a, b, c, d\}, \{\{a, b\}, \{a, c\}, \{b, c\}, \{b, d\}\})$

```
Def: G = (V, E) egyszerű, irányítatlan gráf, ha V \neq \emptyset és E \subseteq \binom{V}{2}, ahol \binom{V}{2} = \{\{u, v\} : u, v \in V, u \neq v\}. V a G csúcsainak (vagy (szög)pontjainak), E pedig G éleinek halmaza. Példa: G = (\{a, b, c, d\}, \{\{a, b\}, \{a, c\}, \{b, c\}, \{b, d\}\})
```

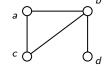
Def: G = (V, E) egyszerű, irányítatlan gráf, **Példa:**

ha
$$V \neq \emptyset$$
 és $E \subseteq {V \choose 2}$,

ahol
$$\binom{V}{2} = \{\{u, v\} : u, v \in V, u \neq v\}.$$

V a G csúcsainak (vagy (szög)pontjainak),

E pedig G éleinek halmaza.

Példa:

$$G = (\{a, b, c, d\}, \{\{a, b\}, \{a, c\}, \{b, c\}, \{b, d\}\})$$

Def: G = (V, E) egyszerű, irányítatlan gráf, **Példa:** ha $V \neq \emptyset$ és $E \subseteq \binom{V}{2}$, ahol $\binom{V}{2} = \{\{u, v\} : u, v \in V, u \neq v\}$. V a G csúcsainak (vagy (szög)pontjainak),

E pedig G éleinek halmaza.

Példa:

$$G = (\{a,b,c,d\},\{\{a,b\},\{a,c\},\{b,c\},\{b,d\}\})$$

Def: G = (V, E) egyszerű, irányítatlan gráf, **Példa:** ha $V \neq \emptyset$ és $E \subseteq \binom{V}{2}$, ahol $\binom{V}{2} = \{\{u, v\} : u, v \in V, u \neq v\}$.

V a G csúcsainak (vagy (szög)pontjainak),

E pedig G éleinek halmaza.

Példa:

$$G = (\{a,b,c,d\},\{\{a,b\},\{a,c\},\{b,c\},\{b,d\}\})$$

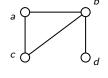
Def: G = (V, E) egyszerű, irányítatlan gráf, **Példa:**

ha
$$V \neq \emptyset$$
 és $E \subseteq {V \choose 2}$,

ahol
$$\binom{V}{2} = \{\{u, v\} : u, v \in V, u \neq v\}.$$

V a G csúcsainak (vagy (szög)pontjainak),

E pedig G éleinek halmaza.

Példa:

$$G = (\{a, b, c, d\}, \{\{a, b\}, \{a, c\}, \{b, c\}, \{b, d\}\})$$

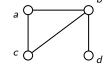
Def: G = (V, E) egyszerű, irányítatlan gráf, **Példa:**

ha
$$V \neq \emptyset$$
 és $E \subseteq {V \choose 2}$,

ahol
$$\binom{V}{2} = \{\{u, v\} : u, v \in V, u \neq v\}.$$

V a G csúcsainak (vagy (szög)pontjainak),

E pedig G éleinek halmaza.

Példa:

$$G = (\{a, b, c, d\}, \{\{a, b\}, \{a, c\}, \{b, c\}, \{b, d\}\})$$

Def: A G = (V, E) gráf diagramja a G egy olyan lerajzolása, amiben V-nek a sík különböző pontjai felelnek meg, és G minden $\{u,v\}$ élének egy u-t és v-t összekötő görbe felel meg.

Példa: A facebook-gráf csúcsai a meta-felhasználók, élei pedig az facebook-ismeretségeknek felelnek meg.

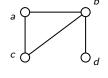
Def: G = (V, E) egyszerű, irányítatlan gráf, **Példa:**

ha
$$V \neq \emptyset$$
 és $E \subseteq {V \choose 2}$,

ahol
$$\binom{V}{2} = \{\{u, v\} : u, v \in V, u \neq v\}.$$

V a G csúcsainak (vagy (szög)pontjainak),

E pedig G éleinek halmaza.

Példa:

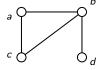
$$G = (\{a, b, c, d\}, \{\{a, b\}, \{a, c\}, \{b, c\}, \{b, d\}\})$$

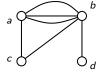
Def: G = (V, E) egyszerű, irányítatlan gráf, **Példa:** ha $V \neq \emptyset$ és $E \subseteq \binom{V}{2}$, ahol $\binom{V}{2} = \{\{u, v\} : u, v \in V, u \neq v\}$. V a G csúcsainak (vagy (szög)pontjainak), E pedig G éleinek halmaza.

Példa:

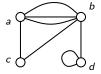
$$G = (\{a, b, c, d\}, \{\{a, b\}, \{a, c\}, \{b, c\}, \{b, d\}\})$$

Def: A G = (V, E) gráf diagramja a G egy olyan lerajzolása, amiben V-nek a sík különböző pontjai felelnek meg, és G minden $\{u,v\}$ élének egy u-t és v-t összekötő görbe felel meg. **Terminológia & konvenciók:** Gráf alatt rendszerint egyszerű, irányítatlan gráfot értünk. Ha G egy gráf, akkor V(G) a G csúcshalmazát, E(G) pedig G élhalmazát jelöli, azaz G = (V(G), E(G)). Az $e = \{u,v\}$ élt röviden uv-vel jelöljük. Ekkor e az u és v csúcsokat köti össze. Továbbá u és v az e végpontjai, amelyek az e élre illeszkednek, és e mentén szomszédosak.

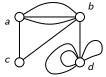

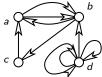
Megj: Ha egy gráf nem egyszerű, akkor lehetnek párhuzamos élei

Megj: Ha egy gráf nem egyszerű, akkor lehetnek párhuzamos élei, hurokélei

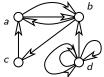

Megj: Ha egy gráf nem egyszerű, akkor lehetnek párhuzamos élei, hurokélei vagy akár párhuzamos hurokélei is.

Megj: Ha egy gráf nem egyszerű, akkor lehetnek párhuzamos élei, hurokélei vagy akár párhuzamos hurokélei is.

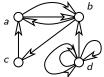
Def: Az irányított gráf olyan gráf, aminek minden éle irányított.

Megj: Ha egy gráf nem egyszerű, akkor lehetnek párhuzamos élei, hurokélei vagy akár párhuzamos hurokélei is.

Def: Az irányított gráf olyan gráf, aminek minden éle irányított.

Def: G = (V, E) véges gráf, ha V és E is véges halmazok.

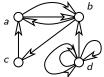
Megj: Ha egy gráf nem egyszerű, akkor lehetnek párhuzamos élei, hurokélei vagy akár párhuzamos hurokélei is.

Def: Az irányított gráf olyan gráf, aminek minden éle irányított.

Def: G = (V, E) véges gráf, ha V és E is véges halmazok.

Megf: Egyik halmaz végességéből sem következik a másiké.

Megj: A végtelen gráfoknak rendkívül különös tulajdonságai lehetnek. Ezen a kurzuson csak véges gráfokkal foglalkozunk.

Megj: Ha egy gráf nem egyszerű, akkor lehetnek párhuzamos élei, hurokélei vagy akár párhuzamos hurokélei is.

Def: Az irányított gráf olyan gráf, aminek minden éle irányított.

Def: G = (V, E) véges gráf, ha V és E is véges halmazok.

Megj: Ha egy gráf nem egyszerű, akkor lehetnek párhuzamos élei, hurokélei vagy akár párhuzamos hurokélei is.

Def: Az irányított gráf olyan gráf, aminek minden éle irányított.

Def: G = (V, E) véges gráf, ha V és E is véges halmazok.

Def: Az *n*-pontú út, *n*-pontú kör, ill. *n*-pontú teljes gráf jele rendre P_n , C_n ill. K_n . $(P_1, C_1, C_2$ elfajulók.)

Megj: Ha egy gráf nem egyszerű, akkor lehetnek párhuzamos élei, hurokélei vagy akár párhuzamos hurokélei is.

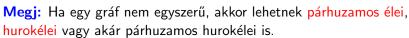
Def: Az irányított gráf olyan gráf, aminek minden éle irányított.

Def: G = (V, E) véges gráf, ha V és E is véges halmazok.

Def: Az *n*-pontú út, *n*-pontú kör, ill. *n*-pontú teljes gráf jele rendre

 P_n , C_n ill. K_n . $(P_1, C_1, C_2 \text{ elfajulók.})$ Megf: $K_1 =$

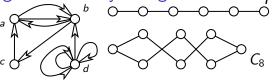

Def: Az irányított gráf olyan gráf, aminek minden éle irányított.

Def: G = (V, E) véges gráf, ha V és E is véges halmazok.

Def: Az *n*-pontú út, *n*-pontú kör, ill. *n*-pontú teljes gráf jele rendre

 P_n , C_n ill. K_n . $(P_1, C_1, C_2 \text{ elfajulók.})$ Megf: $K_1 = P_1$

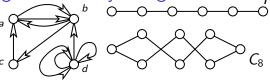
Megj: Ha egy gráf nem egyszerű, akkor lehetnek párhuzamos élei, hurokélei vagy akár párhuzamos hurokélei is.

Def: Az irányított gráf olyan gráf, aminek minden éle irányított.

Def: G = (V, E) véges gráf, ha V és E is véges halmazok.

Def: Az *n*-pontú út, *n*-pontú kör, ill. *n*-pontú teljes gráf jele rendre

 P_n , C_n ill. K_n . $(P_1, C_1, C_2 \text{ elfajulók.})$ Megf: $K_1 = P_1$, $P_2 =$

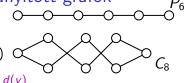
Megj: Ha egy gráf nem egyszerű, akkor lehetnek párhuzamos élei, hurokélei vagy akár párhuzamos hurokélei is.

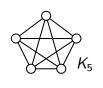
Def: Az irányított gráf olyan gráf, aminek minden éle irányított.

Def: G = (V, E) véges gráf, ha V és E is véges halmazok.

Def: Az *n*-pontú út, *n*-pontú kör, ill. *n*-pontú teljes gráf jele rendre

 P_n , C_n ill. K_n . $(P_1, C_1, C_2 \text{ elfajulók.})$ Megf: $K_1 = P_1$, $P_2 = C_2$

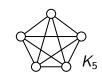

Megj: Ha egy gráf nem egyszerű, akkor lehetnek párhuzamos élei, hurokélei vagy akár párhuzamos hurokélei is.

Def: Az irányított gráf olyan gráf, aminek minden éle irányított.

Def: G = (V, E) véges gráf, ha V és E is véges halmazok.

Def: Az *n*-pontú út, *n*-pontú kör, ill. *n*-pontú teljes gráf jele rendre P_n , C_n ill. K_n . $(P_1, C_1, C_2 \text{ elfajulók.})$ **Megf:** $K_1 = P_1$, $P_2 = C_2$, $C_3 = C_2$

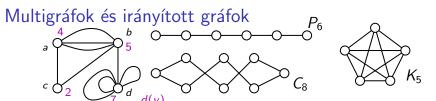

Megj: Ha egy gráf nem egyszerű, akkor lehetnek párhuzamos élei, hurokélei vagy akár párhuzamos hurokélei is.

Def: Az irányított gráf olyan gráf, aminek minden éle irányított.

Def: G = (V, E) véges gráf, ha V és E is véges halmazok.

Def: Az *n*-pontú út, *n*-pontú kör, ill. *n*-pontú teljes gráf jele rendre P_n , C_n ill. K_n . $(P_1, C_1, C_2 \text{ elfajulók.})$ Megf: $K_1 = P_1$, $P_2 = C_2$, $C_3 = K_3$

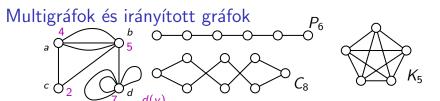
Def: Az irányított gráf olyan gráf, aminek minden éle irányított.

Def: G = (V, E) véges gráf, ha V és E is véges halmazok.

Def: Az *n*-pontú út, *n*-pontú kör, ill. *n*-pontú teljes gráf jele rendre P_n , C_n ill. K_n . $(P_1, C_1, C_2$ elfajulók.) **Megf:** $K_1 = P_1$, $P_2 = C_2$, $C_3 = K_3$

Def: $v \in V(G)$ esetén a v-re illeszkedő élek száma a v fokszáma. Jelölése $d_{G}(v)$ vary d(v) a hyrokél kétszer számít

Jelölése $d_G(v)$ vagy d(v), a hurokél kétszer számít.

Def: Az irányított gráf olyan gráf, aminek minden éle irányított.

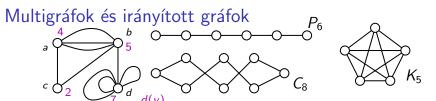
Def: G = (V, E) véges gráf, ha V és E is véges halmazok.

Def: Az *n*-pontú út, *n*-pontú kör, ill. *n*-pontú teljes gráf jele rendre P_n , C_n ill. K_n . $(P_1, C_1, C_2 \text{ elfajulók.})$ **Megf:** $K_1 = P_1$, $P_2 = C_2$, $C_3 = K_3$

Def: $v \in V(G)$ esetén a v-re illeszkedő élek száma a v fokszáma.

Jelölése $d_G(v)$ vagy d(v), a hurokél kétszer számít.

Példa: A facebook-gráfban d(v) a v ismerőseinek számát jelenti.

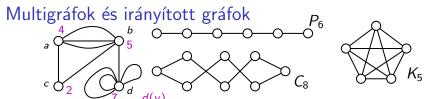
Def: Az irányított gráf olyan gráf, aminek minden éle irányított.

Def: G = (V, E) véges gráf, ha V és E is véges halmazok.

Def: Az *n*-pontú út, *n*-pontú kör, ill. *n*-pontú teljes gráf jele rendre P_n , C_n ill. K_n . $(P_1, C_1, C_2$ elfajulók.) **Megf:** $K_1 = P_1$, $P_2 = C_2$, $C_3 = K_3$

Def: $v \in V(G)$ esetén a v-re illeszkedő élek száma a v fokszáma. Jelölése $d_{G}(v)$ vary d(v) a hyrokél kétszer számít

Jelölése $d_G(v)$ vagy d(v), a hurokél kétszer számít.

Def: Az irányított gráf olyan gráf, aminek minden éle irányított.

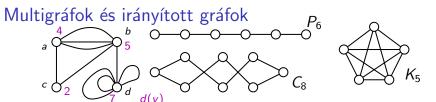
Def: G = (V, E) véges gráf, ha V és E is véges halmazok.

Def: Az *n*-pontú út, *n*-pontú kör, ill. *n*-pontú teljes gráf jele rendre P_n , C_n ill. K_n . $(P_1, C_1, C_2$ elfajulók.) **Megf:** $K_1 = P_1$, $P_2 = C_2$, $C_3 = K_3$

Def: $v \in V(G)$ esetén a v-re illeszkedő élek száma a v fokszáma.

Jelölése $d_G(v)$ vagy d(v), a hurokél kétszer számít.

(Irányított gráf esetén $\delta(v)$ ill. $\rho(v)$ a v ki- ill. befokát jelöli.)

Def: Az irányított gráf olyan gráf, aminek minden éle irányított.

Def: G = (V, E) véges gráf, ha V és E is véges halmazok.

Def: Az *n*-pontú út, *n*-pontú kör, ill. *n*-pontú teljes gráf jele rendre P_n , C_n ill. K_n . $(P_1, C_1, C_2 \text{ elfajulók.})$ **Megf:** $K_1 = P_1$, $P_2 = C_2$, $C_3 = K_3$

Def: $v \in V(G)$ esetén a v-re illeszkedő élek száma a v fokszáma.

Jelölése $d_G(v)$ vagy d(v), a hurokél kétszer számít.

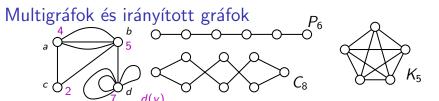
(Irányított gráf esetén $\delta(v)$ ill. $\rho(v)$ a v ki- ill. befokát jelöli.)

Def: A G gráf maximális ill. minimális fokszáma $\Delta(G)$ ill. $\delta(G)$.

 ${\it G}$ reguláris, ha minden csúcsának foka ugyanannyi: $\Delta({\it G})=\delta({\it G})$,

G pedig k-reguláris, ha minden csúcsának pontosan k a fokszáma.

イロトイ団トイミトイミト ミークQで

Def: Az irányított gráf olyan gráf, aminek minden éle irányított.

Def: G = (V, E) véges gráf, ha V és E is véges halmazok.

Def: Az *n*-pontú út, *n*-pontú kör, ill. *n*-pontú teljes gráf jele rendre P_n , C_n ill. K_n . $(P_1, C_1, C_2 \text{ elfajulók.})$ **Megf:** $K_1 = P_1$, $P_2 = C_2$, $C_3 = K_3$

Def: $v \in V(G)$ esetén a v-re illeszkedő élek száma a v fokszáma.

Jelölése $d_G(v)$ vagy d(v), a hurokél kétszer számít.

(Irányított gráf esetén $\delta(v)$ ill. $\rho(v)$ a v ki- ill. befokát jelöli.)

Def: A G gráf maximális ill. minimális fokszáma $\Delta(G)$ ill. $\delta(G)$.

 ${\it G}$ reguláris, ha minden csúcsának foka ugyanannyi: $\Delta({\it G})=\delta({\it G})$,

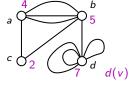
G pedig k-reguláris, ha minden csúcsának pontosan k a fokszáma.

Megf: Minden kör 2-reguláris, a K_n pedig (n-1)-reguláris.

Kézfogás-lemma (KFL): Ha G=(V,E) véges, nem feltétlenül egyszerű gráf, akkor $\sum_{v\in V} d(v)=2|E|$

Kézfogás-lemma (KFL): Ha G = (V, E) véges, nem feltétlenül egyszerű gráf, akkor $\sum_{v \in V} d(v) = 2|E|$, azaz a csúcsok fokszámösszege az élszám kétszerese.

Kézfogás-lemma (KFL): Ha G = (V, E) véges, nem feltétlenül egyszerű gráf, akkor $\sum_{v \in V} d(v) = 2|E|$, azaz a csúcsok fokszámösszege az élszám kétszerese.

Kézfogás-lemma (KFL): Ha G = (V, E) véges, nem feltétlenül egyszerű gráf, akkor $\sum_{v \in V} d(v) = 2|E|$, azaz a csúcsok fokszámösszege az élszám kétszerese.

Kézfogás-lemma (KFL): Ha G=(V,E) véges, nem feltétlenül egyszerű gráf, akkor $\sum_{v\in V} d(v)=2|E|$, azaz a csúcsok fokszámösszege az élszám kétszerese.

Általánosított kézfogás-lemma: Tetsz. G=(V,E) véges irányított gráfra $\sum_{v\in V} \delta(v) = \sum_{v\in V} \rho(v) = |E|$

Kézfogás-lemma (KFL): Ha G=(V,E) véges, nem feltétlenül egyszerű gráf, akkor $\sum_{v\in V} d(v)=2|E|$, azaz a csúcsok fokszámösszege az élszám kétszerese.

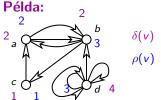
Általánosított kézfogás-lemma: Tetsz. G=(V,E) véges irányított gráfra $\sum_{v\in V}\delta(v)=\sum_{v\in V}\rho(v)=|E|$, azaz a csúcsok ki- és befokainak összege is az élszámot adja meg.

Kézfogás-lemma (KFL): Ha G=(V,E) véges, nem feltétlenül egyszerű gráf, akkor $\sum_{v\in V} d(v)=2|E|$, azaz a csúcsok fokszámösszege az élszám kétszerese.

Általánosított kézfogás-lemma: Tetsz. G=(V,E) véges irányított gráfra $\sum_{v\in V} \delta(v) = \sum_{v\in V} \rho(v) = |E|$.

Kézfogás-lemma (KFL): Ha G=(V,E) véges, nem feltétlenül egyszerű gráf, akkor $\sum_{v\in V} d(v)=2|E|$, azaz a csúcsok fokszámösszege az élszám kétszerese.

Általánosított kézfogás-lemma: Tetsz. G=(V,E) véges irányított gráfra $\sum_{v\in V}\delta(v)=\sum_{v\in V}\rho(v)=|E|$.

Kézfogás-lemma (KFL): Ha G=(V,E) véges, nem feltétlenül egyszerű gráf, akkor $\sum_{v\in V} d(v)=2|E|$, azaz a csúcsok fokszámösszege az élszám kétszerese.

Általánosított kézfogás-lemma: Tetsz. G=(V,E) véges irányított gráfra $\sum_{v\in V} \delta(v) = \sum_{v\in V} \rho(v) = |E|$.

Kézfogás-lemma (KFL): Ha G=(V,E) véges, nem feltétlenül egyszerű gráf, akkor $\sum_{v\in V} d(v)=2|E|$, azaz a csúcsok fokszámösszege az élszám kétszerese.

Általánosított kézfogás-lemma: Tetsz. G=(V,E) véges irányított gráfra $\sum_{v\in V} \delta(v) = \sum_{v\in V} \rho(v) = |E|$.

Biz: Az egyes csúcsokból kilépő éleket megszámolva G minden irányított élét pontosan egyszer számoljuk meg. Ezért a kifokok összege az élszám. A belépő éleket leszámlálva hasonló igaz, ezért a befokok összege is az élszám.

Kézfogás-lemma (KFL): Ha G=(V,E) véges, nem feltétlenül egyszerű gráf, akkor $\sum_{v\in V} d(v)=2|E|$, azaz a csúcsok fokszámösszege az élszám kétszerese.

Általánosított kézfogás-lemma: Tetsz. G=(V,E) véges irányított gráfra $\sum_{v\in V} \delta(v) = \sum_{v\in V} \rho(v) = |E|$.

Biz: Az egyes csúcsokból kilépő éleket megszámolva G minden irányított élét pontosan egyszer számoljuk meg. Ezért a kifokok összege az élszám. A belépő éleket leszámlálva hasonló igaz, ezért a befokok összege is az élszám.

Megj: Úgy is bizonyíthattuk volna az általánosított kézfogás-lemmát, hogy egyenként húzzuk be *G*-be az éleket. 0-élű (üres)gráfokra a lemma triviális, és minden egyes él behúzása pontosan 1-gyel növeli az élszámot is és a ki/befokok összegét is.

Kézfogás-lemma (KFL): Ha G=(V,E) véges, nem feltétlenül egyszerű gráf, akkor $\sum_{v\in V} d(v)=2|E|$, azaz a csúcsok fokszámösszege az élszám kétszerese.

Általánosított kézfogás-lemma: Tetsz. G=(V,E) véges irányított gráfra $\sum_{v\in V} \delta(v) = \sum_{v\in V} \rho(v) = |E|$.

Kézfogás-lemma (KFL): Ha G=(V,E) véges, nem feltétlenül egyszerű gráf, akkor $\sum_{v\in V} d(v)=2|E|$, azaz a csúcsok fokszámösszege az élszám kétszerese.

Általánosított kézfogás-lemma: Tetsz. G=(V,E) véges irányított gráfra $\sum_{v\in V}\delta(v)=\sum_{v\in V}\rho(v)=|E|$. A KFL bizonyítása: Készítsük el a G' digráfot úgy, hogy G minden élét egy oda-vissza irányított élpárral helyettesítjük. Ekkor

$$\sum_{v \in V} d_G(v) = \sum_{v \in V} \delta_{G'}(v) = |E(G')| = 2|E(G)| \quad \Box$$

Kézfogás-lemma (KFL): Ha G=(V,E) véges, nem feltétlenül egyszerű gráf, akkor $\sum_{v\in V} d(v)=2|E|$, azaz a csúcsok fokszámösszege az élszám kétszerese.

Általánosított kézfogás-lemma: Tetsz. G=(V,E) véges irányított gráfra $\sum_{v\in V}\delta(v)=\sum_{v\in V}\rho(v)=|E|$. A KFL bizonyítása: Készítsük el a G' digráfot úgy, hogy G

A KFL bizonyítása: Készítsük el a G' digráfot úgy, hogy G minden élét egy oda-vissza irányított élpárral helyettesítjük. Ekkor

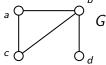
$$\sum_{v \in V} d_G(v) = \sum_{v \in V} \delta_{G'}(v) = |E(G')| = 2|E(G)| \quad \Box$$

Megj: Úgy is bizonyíthattuk volna a kézfogás-lemmát, hogy egyenként húzzuk be *G*-be az éleket. Üresgráfokra a lemma triviális, és minden egyes él behúzása pontosan 2-vel növeli a kétszeres élszámot és a csúcsok fokszámösszeget is.

Def: A G egyszerű gráf komplementere $\overline{G} = (V(G), \binom{V}{2} \setminus E(G))$.

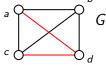
Def: A G egyszerű gráf komplementere $\overline{G} = (V(G), \binom{V}{2} \setminus E(G))$.

Megj: G és $\overline{G}$ csúcsai megegyeznek, és két csúcs pontosan akkor szomszédos $\overline{G}$ -ben, ha nem szomszédosak G-ben.

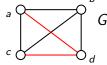
Def: A G egyszerű gráf komplementere $\overline{G} = (V(G), \binom{V}{2} \setminus E(G))$.

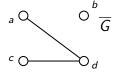
Megj: G és $\overline{G}$ csúcsai megegyeznek, és két csúcs pontosan akkor szomszédos $\overline{G}$ -ben, ha nem szomszédosak G-ben.

Def: A G egyszerű gráf komplementere $\overline{G} = (V(G), \binom{V}{2} \setminus E(G))$.

Megj: G és $\overline{G}$ csúcsai megegyeznek, és két csúcs pontosan akkor szomszédos $\overline{G}$ -ben, ha nem szomszédosak G-ben.

Def: A G egyszerű gráf komplementere $\overline{G} = (V(G), \binom{V}{2} \setminus E(G))$.

Def: A G egyszerű gráf komplementere $\overline{G} = (V(G), \binom{V}{2} \setminus E(G))$. Megf: Ha G = (V, E) egyszerű gráf és |V(G)| = n, akkor $d_G(v) + d_{\overline{G}}(v) = n - 1$ teljesül G bármely v csúcsára.

Def: A G egyszerű gráf komplementere $\overline{G} = (V(G), \binom{V}{2} \setminus E(G))$. Megf: Ha G = (V, E) egyszerű gráf és |V(G)| = n, akkor $d_G(v) + d_{\overline{G}}(v) = n - 1$ teljesül G bármely v csúcsára. Biz: A K_n teljes gráf minden éle a G és $\overline{G}$ gráfok közül pontosan az egyikhez tartozik. Ezért $d_G(v) + d_{\overline{G}}(v)$ megegyezik a v csúcs K_n -beli fokszámával, ami n - 1.

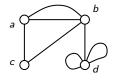
Def: A G egyszerű gráf komplementere $\overline{G} = (V(G), \binom{V}{2} \setminus E(G))$. Megf: Ha G = (V, E) egyszerű gráf és |V(G)| = n, akkor $d_G(v) + d_{\overline{G}}(v) = n - 1$ teljesül G bármely v csúcsára.

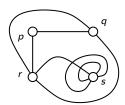
Def: A G **egyszerű** gráf komplementere $\overline{G} = (V(G), \binom{V}{2} \setminus E(G))$. Megf: Ha G = (V, E) egyszerű gráf és |V(G)| = n, akkor $d_G(v) + d_{\overline{G}}(v) = n - 1$ teljesül G bármely v csúcsára. **Def:** A G és G' gráfok akkor izomorfak, ha mindkét gráf csúcsai úgy számozhatók meg az 1-től n-ig terjedő egész számokkal (alkalmas n esetén), hogy G bármely két G'0 v csúcsa között pontosan annyi él fut G0-ben, mint az G'0-nek megfelelő sorszámű csúcsok között G'0-ben. Jelölése: $G \cong G'$ 0.

Def: A G egyszerű gráf komplementere $\overline{G} = (V(G), \binom{V}{2} \setminus E(G))$.

Megf: Ha G = (V, E) egyszerű gráf és |V(G)| = n, akkor $d_G(v) + d_{\overline{G}}(v) = n - 1$ teljesül G bármely v csúcsára.

Def: A G és G' gráfok akkor izomorfak, ha mindkét gráf csúcsai úgy számozhatók meg az 1-től n-ig terjedő egész számokkal (alkalmas n esetén), hogy G bármely két u, v csúcsa között pontosan annyi él fut G-ben, mint az u-nak és v-nek megfelelő sorszámú csúcsok között G'-ben. Jelölése: $G \cong G'$.

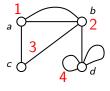

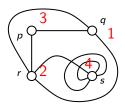

Def: A G egyszerű gráf komplementere $\overline{G} = (V(G), \binom{V}{2} \setminus E(G))$.

Megf: Ha G = (V, E) egyszerű gráf és |V(G)| = n, akkor $d_G(v) + d_{\overline{G}}(v) = n - 1$ teljesül G bármely v csúcsára.

Def: A G és G' gráfok akkor izomorfak, ha mindkét gráf csúcsai úgy számozhatók meg az 1-től n-ig terjedő egész számokkal (alkalmas n esetén), hogy G bármely két u, v csúcsa között pontosan annyi él fut G-ben, mint az u-nak és v-nek megfelelő sorszámú csúcsok között G'-ben. Jelölése: $G \cong G'$.

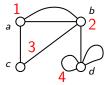
Komplementer és izomorfia

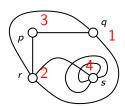
Def: A G egyszerű gráf komplementere $\overline{G} = (V(G), \binom{V}{2} \setminus E(G))$.

Megf: Ha G = (V, E) egyszerű gráf és |V(G)| = n, akkor $d_G(v) + d_{\overline{G}}(v) = n - 1$ teljesül G bármely v csúcsára.

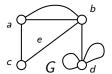
Def: A G és G' gráfok akkor izomorfak, ha mindkét gráf csúcsai úgy számozhatók meg az 1-től n-ig terjedő egész számokkal (alkalmas n esetén), hogy G bármely két u,v csúcsa között pontosan annyi él fut G-ben, mint az u-nak és v-nek megfelelő sorszámú csúcsok között G'-ben. Jelölése: $G \cong G'$.

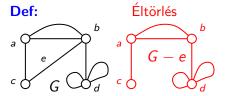
Példa:

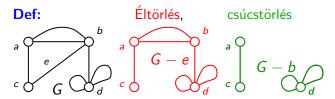

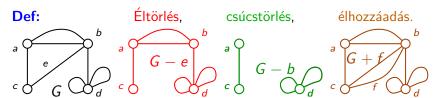

Megf: Ha $G \cong G'$, akkor G és G' lényegében ugyanúgy néznek ki. Így például minden fokszám ugyanannyiszor lép fel G-ben mint G'-ben, ugyanannyi C_{42} kör található G-ben, mint G'-ben, stb.

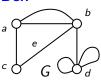

Def:

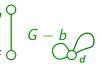
Éltörlés,

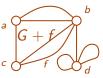
csúcstörlés,

élhozzáadás.

Def: Feszítő részgráf: éltörlésekkel kapható gráf.

Feszített részgráf: csúcstörlésekkel kapható gráf.

Részgráf: él- és csúcstörlésekkel kapható gráf.

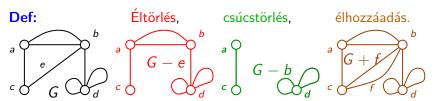
Példa: H_1 , H_2 , H_3 : a G feszítő, feszített és jelzőnélküli részgráfjai.

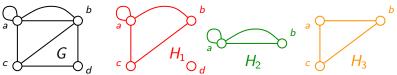

Def: Feszítő részgráf: éltörlésekkel kapható gráf.

Feszített részgráf: csúcstörlésekkel kapható gráf.

Részgráf: él- és csúcstörlésekkel kapható gráf.

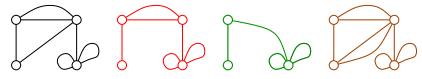
Példa: H_1 , H_2 , H_3 : a G feszítő, feszített és jelzőnélküli részgráfjai.

Megf: H a G részgráfja $\iff V(H) \subseteq V(G)$ és $E(H) \subseteq E(G)$. H a G feszítő részgráfja $\iff V(H) = V(G)$ és $E(H) \subseteq E(G)$. H a G feszített részgráfja $\iff V(H) \subseteq V(G)$ és E(H) a H

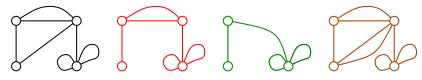

Hány gráf látható az ábrán?

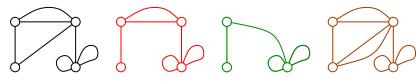

Hány gráf látható az ábrán?

Természetesen egy.

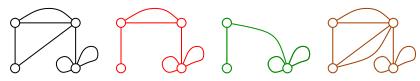

Hány gráf látható az ábrán? Természetesen egy. (Miért is ne lehetnének egy gráf csúcsai és élei többféle színűek?)

Hány gráf látható az ábrán? Természetesen egy. (Miért is ne lehetnének egy gráf csúcsai és élei többféle színűek?)

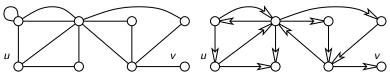
Megj: A gráf definíciója megengedi, hogy a gráf egyik részéből egyáltalán ne vezessen él a gráf maradék részébe, azaz a gráf egyik csúcsából ne lehessen éleken keresztül eljutni a gráf egy másik csúcsába. Ez történik pl az üresgráf (alias $\overline{K_n}$) esetén.

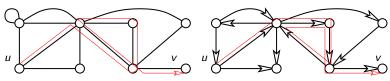
Hány gráf látható az ábrán? Természetesen egy. (Miért is ne lehetnének egy gráf csúcsai és élei többféle színűek?)

Megj: A gráf definíciója megengedi, hogy a gráf egyik részéből egyáltalán ne vezessen él a gráf maradék részébe, azaz a gráf egyik csúcsából ne lehessen éleken keresztül eljutni a gráf egy másik csúcsába. Ez történik pl az üresgráf (alias $\overline{K_n}$) esetén.

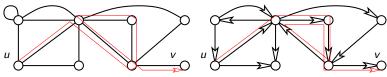
A továbbiakban a gráf csúcsainak "elérhetőségi struktúráját" vizsgáljuk.

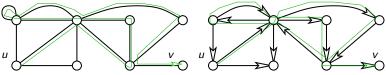
Def: Legyen G = (V, E) (irányított vagy irányítatlan) gráf. Élsorozat: $(v_1, e_1, v_2, e_2, \dots, v_k, e_k, v_{k+1})$, ahol $e_i = v_i v_{i+1} \forall i$.

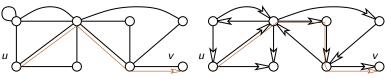
Def: Legyen G = (V, E) (irányított vagy irányítatlan) gráf. Élsorozat: $(v_1, e_1, v_2, e_2, \ldots, v_k, e_k, v_{k+1})$, ahol $e_i = v_i v_{i+1} \forall i$. (Tkp egyik csúcsból eljutunk egy másik csúcsba mindig élek mentén haladva.)

Def: Legyen G = (V, E) (irányított vagy irányítatlan) gráf. Élsorozat: $(v_1, e_1, v_2, e_2, \dots, v_k, e_k, v_{k+1})$, ahol $e_i = v_i v_{i+1} \forall i$.

Def: Legyen G = (V, E) (irányított vagy irányítatlan) gráf. Élsorozat: $(v_1, e_1, v_2, e_2, \dots, v_k, e_k, v_{k+1})$, ahol $e_i = v_i v_{i+1} \forall i$. Séta: olyan élsorozat, amelyikben nincs ismétlődő él.

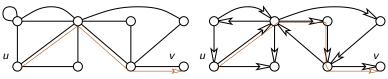

Def: Legyen G = (V, E) (irányított vagy irányítatlan) gráf.

Élsorozat: $(v_1, e_1, v_2, e_2, \dots, v_k, e_k, v_{k+1})$, ahol $e_i = v_i v_{i+1} \forall i$.

Séta: olyan élsorozat, amelyikben nincs ismétlődő él.

Út: olyan séta, amelyikben nincs ismétlődő csúcs.

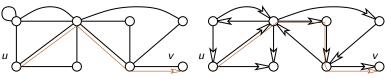
Def: Legyen G = (V, E) (irányított vagy irányítatlan) gráf.

Élsorozat: $(v_1, e_1, v_2, e_2, \dots, v_k, e_k, v_{k+1})$, ahol $e_i = v_i v_{i+1} \forall i$.

Séta: olyan élsorozat, amelyikben nincs ismétlődő él.

Út: olyan séta, amelyikben nincs ismétlődő csúcs.

Terminológia: Ha a kezdőpont u, a végpont v, akkor uv-élsorozatról, uv-sétáról, ill. uv-útról beszélünk. Ha hangsúlyozni szeretnénk, hogy u=v, de a kezdő (és vég)pontot nem akarjuk megnevezni, akkor zárt élsorozatról, körsétáról ill. körről beszélünk.

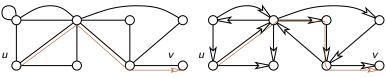

Def: Legyen G = (V, E) (irányított vagy irányítatlan) gráf.

Élsorozat: $(v_1, e_1, v_2, e_2, \dots, v_k, e_k, v_{k+1})$, ahol $e_i = v_i v_{i+1} \forall i$.

Séta: olyan élsorozat, amelyikben nincs ismétlődő él.

Út: olyan séta, amelyikben nincs ismétlődő csúcs.

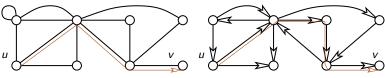
Def: Legyen G = (V, E) (irányított vagy irányítatlan) gráf.

Élsorozat: $(v_1, e_1, v_2, e_2, \dots, v_k, e_k, v_{k+1})$, ahol $e_i = v_i v_{i+1} \forall i$.

Séta: olyan élsorozat, amelyikben nincs ismétlődő él.

Út: olyan séta, amelyikben nincs ismétlődő csúcs.

Megf: G-ben $\exists uv$ -út $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -élsorozat□

Def: Legyen G = (V, E) (irányított vagy irányítatlan) gráf.

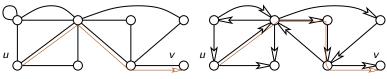
Élsorozat: $(v_1, e_1, v_2, e_2, \dots, v_k, e_k, v_{k+1})$, ahol $e_i = v_i v_{i+1} \forall i$.

Séta: olyan élsorozat, amelyikben nincs ismétlődő él.

Út: olyan séta, amelyikben nincs ismétlődő csúcs.

Megf: G-ben $\exists uv$ -út $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -séta $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -élsorozat□

Állítás: G-ben $\exists uv$ -élsorozat ⇒ G-ben $\exists uv$ -út

Def: Legyen G = (V, E) (irányított vagy irányítatlan) gráf.

Élsorozat: $(v_1, e_1, v_2, e_2, \dots, v_k, e_k, v_{k+1})$, ahol $e_i = v_i v_{i+1} \forall i$.

Séta: olyan élsorozat, amelyikben nincs ismétlődő él.

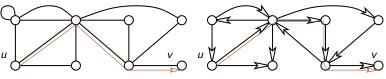
Út: olyan séta, amelyikben nincs ismétlődő csúcs.

Megf: G-ben $\exists uv$ -út $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -séta $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -élsorozat□

Állítás: G-ben $\exists uv$ -élsorozat $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -út

Def: G ir.tatlan gráf. u-ból v elérhető $(u \sim v)$, ha $\exists uv$ -út G-ben.

Def: A G irányítatlan gráf összefüggő, ha $u \sim v \ \forall u, v \in V(G)$.

Def: Legyen G = (V, E) (irányított vagy irányítatlan) gráf.

Élsorozat: $(v_1, e_1, v_2, e_2, \dots, v_k, e_k, v_{k+1})$, ahol $e_i = v_i v_{i+1} \forall i$.

Séta: olyan élsorozat, amelyikben nincs ismétlődő él.

Út: olyan séta, amelyikben nincs ismétlődő csúcs.

Megf: G-ben $\exists uv$ -út $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -séta $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -élsorozat□

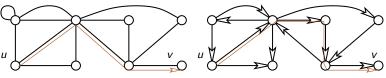
Állítás: G-ben $\exists uv$ -élsorozat $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -út

Def: G ir.tatlan gráf. u-ból v elérhető $(u \sim v)$, ha $\exists uv$ -út G-ben.

Def: A G irányítatlan gráf összefüggő, ha $u \sim v \ \forall u, v \in V(G)$.

Megj: (1) Az összefüggőség szokásos definíciója nem a $\sim$ reláció segítségével történik, hanem valahogy így:

a G irányítatlan gráfot akkor mondjuk összefüggőnek, ha G bármely két csúcsa között vezet út G-ben.

Def: Legyen G = (V, E) (irányított vagy irányítatlan) gráf.

Élsorozat: $(v_1, e_1, v_2, e_2, \dots, v_k, e_k, v_{k+1})$, ahol $e_i = v_i v_{i+1} \forall i$.

Séta: olyan élsorozat, amelyikben nincs ismétlődő él.

Út: olyan séta, amelyikben nincs ismétlődő csúcs.

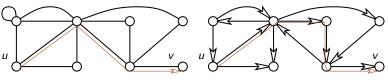
Megf: G-ben $\exists uv$ -út $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -séta $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -élsorozat□

Állítás: *G*-ben $\exists uv$ -élsorozat $\Rightarrow$ *G*-ben $\exists uv$ -út

Def: G ir.tatlan gráf. u-ból v elérhető $(u \sim v)$, ha $\exists uv$ -út G-ben.

Def: A G irányítatlan gráf összefüggő, ha $u \sim v \ \forall u, v \in V(G)$.

Megj:

Def: Legyen G = (V, E) (irányított vagy irányítatlan) gráf.

Élsorozat: $(v_1, e_1, v_2, e_2, \dots, v_k, e_k, v_{k+1})$, ahol $e_i = v_i v_{i+1} \forall i$.

Séta: olyan élsorozat, amelyikben nincs ismétlődő él.

Út: olyan séta, amelyikben nincs ismétlődő csúcs.

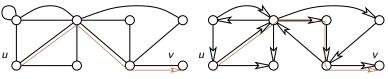
Megf: G-ben $\exists uv$ -út $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -séta $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -élsorozat□

Állítás: G-ben $\exists uv$ -élsorozat $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -út

Def: G ir.tatlan gráf. u-ból v elérhető $(u \sim v)$, ha $\exists uv$ -út G-ben.

Def: A G irányítatlan gráf összefüggő, ha $u \sim v \ \forall u, v \in V(G)$.

Megj: (2) Az előző definíció irányított gráfokra is kiterjeszthető: a G irányított gráfot akkor mondjuk erősen összefüggőnek, ha G bármely $u, v \in V(G)$ esetén van **irányított** uv-út G-ben.

Def: Legyen G = (V, E) (irányított vagy irányítatlan) gráf.

Élsorozat: $(v_1, e_1, v_2, e_2, \dots, v_k, e_k, v_{k+1})$, ahol $e_i = v_i v_{i+1} \forall i$.

Séta: olyan élsorozat, amelyikben nincs ismétlődő él.

Út: olyan séta, amelyikben nincs ismétlődő csúcs.

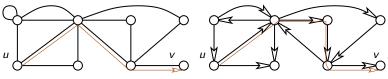
Megf: G-ben $\exists uv$ -út $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -séta $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -élsorozat□

Állítás: *G*-ben $\exists uv$ -élsorozat $\Rightarrow$ *G*-ben $\exists uv$ -út

Def: G ir.tatlan gráf. u-ból v elérhető $(u \sim v)$, ha $\exists uv$ -út G-ben.

Def: A G irányítatlan gráf összefüggő, ha $u \sim v \ \forall u, v \in V(G)$.

Megj:

Def: Legyen G = (V, E) (irányított vagy irányítatlan) gráf.

Élsorozat: $(v_1, e_1, v_2, e_2, \dots, v_k, e_k, v_{k+1})$, ahol $e_i = v_i v_{i+1} \forall i$.

Séta: olyan élsorozat, amelyikben nincs ismétlődő él.

Út: olyan séta, amelyikben nincs ismétlődő csúcs.

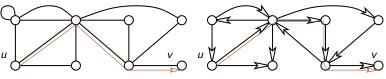
Megf: G-ben $\exists uv$ -út $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -séta $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -élsorozat□

Állítás: *G*-ben $\exists uv$ -élsorozat $\Rightarrow$ *G*-ben $\exists uv$ -út

Def: G ir.tatlan gráf. u-ból v elérhető $(u \sim v)$, ha $\exists uv$ -út G-ben.

Def: A G irányítatlan gráf összefüggő, ha $u \sim v \ \forall u, v \in V(G)$.

Megj: (3) Irányított gráf másfajta összefüggősége is értelmezhető: a G irányított gráfot akkor mondjuk gyengén összefüggőnek, ha a G-nek megfelelő irányítatlan gráf összefüggő.

Def: Legyen G = (V, E) (irányított vagy irányítatlan) gráf.

Élsorozat: $(v_1, e_1, v_2, e_2, \dots, v_k, e_k, v_{k+1})$, ahol $e_i = v_i v_{i+1} \forall i$.

Séta: olyan élsorozat, amelyikben nincs ismétlődő él.

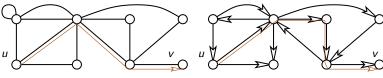
Út: olyan séta, amelyikben nincs ismétlődő csúcs.

Megf: G-ben $\exists uv$ -út $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -séta $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -élsorozat□

Állítás: G-ben $\exists uv$ -élsorozat $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -út

Def: G ir.tatlan gráf. u-ból v elérhető $(u \sim v)$, ha $\exists uv$ -út G-ben.

Def: A G irányítatlan gráf összefüggő, ha $u \sim v \ \forall u, v \in V(G)$.

Def: Legyen G = (V, E) (irányított vagy irányítatlan) gráf.

Élsorozat: $(v_1, e_1, v_2, e_2, \dots, v_k, e_k, v_{k+1})$, ahol $e_i = v_i v_{i+1} \forall i$.

Séta: olyan élsorozat, amelyikben nincs ismétlődő él.

Út: olyan séta, amelyikben nincs ismétlődő csúcs.

Megf: G-ben $\exists uv$ -út $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -élsorozat $\Box$

Allítás: G-ben $\exists uv$ -élsorozat $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -út

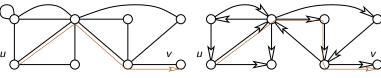
Def: G ir.tatlan gráf. u-ból v elérhető $(u \sim v)$, ha $\exists uv$ -út G-ben.

Def: A G irányítatlan gráf összefüggő, ha $u \sim v \ \forall u, v \in V(G)$.

Köv: Ha G irányítatlan gráf, akkor $\sim$ ekvivalenciareláció:

(1) $\forall u \in V(G)$: $u \sim u$, (2) $\forall u, v \in V(G)$: $u \sim v \Rightarrow v \sim u$, és

(3) $\forall u, v, w \in V(G)$: $u \sim v \sim w \Rightarrow u \sim w$.

Def: Legyen G = (V, E) (irányított vagy irányítatlan) gráf.

Élsorozat: $(v_1, e_1, v_2, e_2, \dots, v_k, e_k, v_{k+1})$, ahol $e_i = v_i v_{i+1} \forall i$.

Séta: olyan élsorozat, amelyikben nincs ismétlődő él.

Út: olyan séta, amelyikben nincs ismétlődő csúcs.

Megf: G-ben $\exists uv$ -út $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -élsorozat $\Box$

Allítás: G-ben $\exists uv$ -élsorozat $\Rightarrow$ G-ben $\exists uv$ -út

Def: G ir.tatlan gráf. u-ból v elérhető $(u \sim v)$, ha $\exists uv$ -út G-ben.

Def: A G irányítatlan gráf összefüggő, ha $u \sim v \ \forall u, v \in V(G)$.

Köv: Ha G irányítatlan gráf, akkor $\sim$ ekvivalenciareláció:

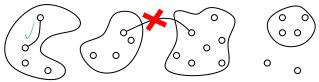
(1) $\forall u \in V(G)$: $u \sim u$, (2) $\forall u, v \in V(G)$: $u \sim v \Rightarrow v \sim u$, és

(3) $\forall u, v, w \in V(G)$: $u \sim v \sim w \Rightarrow u \sim w$.

Def: A G gráf (összefüggő) komponense a $\sim$ ekvivalenciaosztálya.

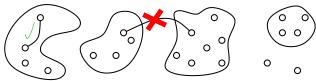
Az egyelemű kompnens neve izolált pont.

Lemma: (1) $K \subseteq V(G)$ pontosan akkor komponense G-nek, ha K-ból nem lép ki éle G-nek, de $\forall v, v' \in K$ esetén $v \sim v'$.

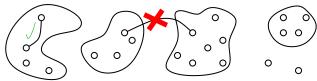
(2) Minden *G* irányítatlan gráf csúcshalmaza egyértelműen bomlik fel *G* komponenseinek diszjunkt uniójára.

Lemma: (1) $K \subseteq V(G)$ pontosan akkor komponense G-nek, ha K-ból nem lép ki éle G-nek, de $\forall v, v' \in K$ esetén $v \sim v'$.

(2) Minden *G* irányítatlan gráf csúcshalmaza egyértelműen bomlik fel *G* komponenseinek diszjunkt uniójára.

Megj: A G komponense alatt sokszor nem csupán a G csúcsainak egy K részhalmazát, hanem a K által feszített részgráfot értjük.

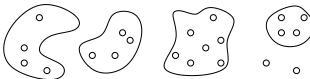

Lemma: (1) $K \subseteq V(G)$ pontosan akkor komponense G-nek, ha K-ból nem lép ki éle G-nek, de $\forall v, v' \in K$ esetén $v \sim v'$.

(2) Minden *G* irányítatlan gráf csúcshalmaza egyértelműen bomlik fel *G* komponenseinek diszjunkt uniójára.

Megj: A G komponense alatt sokszor nem csupán a G csúcsainak egy K részhalmazát, hanem a K által feszített részgráfot értjük.

Megf: G pontosan akkor összefüggő, ha egy komponense van. $\square$

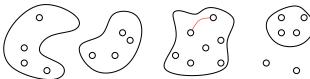
Lemma: (1) $K \subseteq V(G)$ pontosan akkor komponense G-nek, ha K-ból nem lép ki éle G-nek, de $\forall v, v' \in K$ esetén $v \sim v'$.

(2) Minden G irányítatlan gráf csúcshalmaza egyértelműen bomlik fel G komponenseinek diszjunkt uniójára.

Megi: A G komponense alatt sokszor nem csupán a G csúcsainak egy K részhalmazát, hanem a K által feszített részgráfot értjük.

Megf: G pontosan akkor összefüggő, ha egy komponense van.

Kínzó kérdés: Mi történik, ha G-be behúzunk egy e = uv élt?

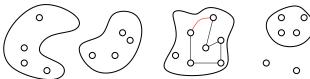

Lemma: (1) $K \subseteq V(G)$ pontosan akkor komponense G-nek, ha K-ból nem lép ki éle G-nek, de $\forall v, v' \in K$ esetén $v \sim v'$.

(2) Minden G irányítatlan gráf csúcshalmaza egyértelműen bomlik fel G komponenseinek diszjunkt uniójára.

Megj: A G komponense alatt sokszor nem csupán a G csúcsainak egy K részhalmazát, hanem a K által feszített részgráfot értjük. **Megf:** G pontosan akkor összefüggő, ha egy komponense van.

Kínzó kérdés: Mi történik, ha G-be behúzunk egy e = uv élt? **I. eset:** Az e él végpontjai G ugyanazon komponensbe esnek.

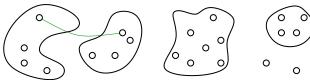
Lemma: (1) $K \subseteq V(G)$ pontosan akkor komponense G-nek, ha K-ból nem lép ki éle G-nek, de $\forall v, v' \in K$ esetén $v \sim v'$.

(2) Minden G irányítatlan gráf csúcshalmaza egyértelműen bomlik fel G komponenseinek diszjunkt uniójára.

Megj: A G komponense alatt sokszor nem csupán a G csúcsainak egy K részhalmazát, hanem a K által feszített részgráfot értjük.

Megf: G pontosan akkor összefüggő, ha egy komponense van. Kínzó kérdés: Mi történik, ha G-be behúzunk egy e = uv élt?

I. eset: Az *e* él végpontjai *G* ugyanazon komponensbe esnek.

Lemma: (1) $K \subseteq V(G)$ pontosan akkor komponense G-nek, ha K-ból nem lép ki éle G-nek, de $\forall v, v' \in K$ esetén $v \sim v'$.

(2) Minden G irányítatlan gráf csúcshalmaza egyértelműen bomlik fel G komponenseinek diszjunkt uniójára.

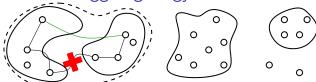
Megj: A G komponense alatt sokszor nem csupán a G csúcsainak egy K részhalmazát, hanem a K által feszített részgráfot értjük.

Megf: G pontosan akkor összefüggő, ha egy komponense van.

Kínzó kérdés: Mi történik, ha G-be behúzunk egy e = uv élt? **I. eset:** Az e él végpontjai G ugyanazon komponensbe esnek.

1. eset: Az e el vegpontjal G ugyanazon komponensbe esnek.

II. eset: Az e él végpontjai G különböző komponenseiben vannak.

Lemma: (1) $K \subseteq V(G)$ pontosan akkor komponense G-nek, ha K-ból nem lép ki éle G-nek, de $\forall v, v' \in K$ esetén $v \sim v'$.

(2) Minden G irányítatlan gráf csúcshalmaza egyértelműen bomlik fel G komponenseinek diszjunkt uniójára.

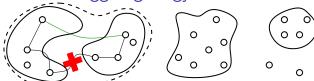
Megj: A G komponense alatt sokszor nem csupán a G csúcsainak egy K részhalmazát, hanem a K által feszített részgráfot értjük.

Megf: G pontosan akkor összefüggő, ha egy komponense van.

Kínzó kérdés: Mi történik, ha G-be behúzunk egy e = uv élt? **I. eset:** Az e él végpontjai G ugyanazon komponensbe esnek.

1. eset: Az e el vegpontjal G ugyanazon komponensbe esnek.

II. eset: Az e él végpontjai G különböző komponenseiben vannak.

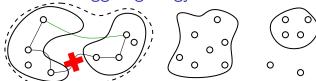

Lemma: (1) $K \subseteq V(G)$ pontosan akkor komponense G-nek, ha K-ból nem lép ki éle G-nek, de $\forall v, v' \in K$ esetén $v \sim v'$.

(2) Minden *G* irányítatlan gráf csúcshalmaza egyértelműen bomlik fel *G* komponenseinek diszjunkt uniójára.

Megj: A G komponense alatt sokszor nem csupán a G csúcsainak egy K részhalmazát, hanem a K által feszített részgráfot értjük.

Megf: G pontosan akkor összefüggő, ha egy komponense van. $\Box$

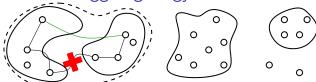

Lemma: (1) $K \subseteq V(G)$ pontosan akkor komponense G-nek, ha K-ból nem lép ki éle G-nek, de $\forall v, v' \in K$ esetén $v \sim v'$.

(2) Minden G irányítatlan gráf csúcshalmaza egyértelműen bomlik fel G komponenseinek diszjunkt uniójára.

Megj: A G komponense alatt sokszor nem csupán a G csúcsainak egy K részhalmazát, hanem a K által feszített részgráfot értjük. **Megf:** G pontosan akkor összefüggő, ha egy komponense van.

Élhozzáadási lemma (ÉHL): Legyen G irányítatlan gráf és G' = G + e. Ekkor az alábbi két esetből pontosan egy valósul meg.

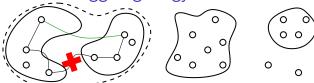
Lemma: (1) $K \subseteq V(G)$ pontosan akkor komponense G-nek, ha K-ból nem lép ki éle G-nek, de $\forall v, v' \in K$ esetén $v \sim v'$.

(2) Minden G irányítatlan gráf csúcshalmaza egyértelműen bomlik fel G komponenseinek diszjunkt uniójára.

Megj: A G komponense alatt sokszor nem csupán a G csúcsainak egy K részhalmazát, hanem a K által feszített részgráfot értjük.

Megf: G pontosan akkor összefüggő, ha egy komponense van. $\Box$ Élhozzáadási lemma (ÉHL): Legyen G irányítatlan gráf és G' = G + e. Ekkor az alábbi két esetből pontosan egy valósul meg.

(1) G és G' komponensei megegyeznek, de G'-nek több köre van, mint G-nek. (A kör elfajuló is lehet.)

Lemma: (1) $K \subseteq V(G)$ pontosan akkor komponense G-nek, ha K-ból nem lép ki éle G-nek, de $\forall v, v' \in K$ esetén $v \sim v'$.

(2) Minden G irányítatlan gráf csúcshalmaza egyértelműen bomlik fel G komponenseinek diszjunkt uniójára.

Megj: A G komponense alatt sokszor nem csupán a G csúcsainak egy K részhalmazát, hanem a K által feszített részgráfot értjük.

Megf: G pontosan akkor összefüggő, ha egy komponense van. $\Box$ Élhozzáadási lemma (ÉHL): Legyen G irányítatlan gráf és G' = G + e. Ekkor az alábbi két esetből pontosan egy valósul meg.

- (1) G és G' komponensei megegyeznek, de G'-nek több köre van, mint G-nek. (A kör elfajuló is lehet.)
- (2) G és G' körei megegyeznek, de G'-nek eggyel kevesebb komponense van, mint G-nek.

Def: A körmentes irányítatlan gráfot erdőnek nevezzük. Az összefüggő, körmentes irányítatlan gráf neve fa.

Def: A körmentes irányítatlan gráfot erdőnek nevezzük.

Az összefüggő, körmentes irányítatlan gráf neve fa.

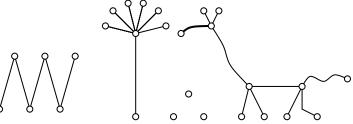
Megf: G erdő $\iff$ G minden komponense fa

Def: A körmentes irányítatlan gráfot erdőnek nevezzük.

Az összefüggő, körmentes irányítatlan gráf neve fa.

Megf: G erdő $\iff$ G minden komponense fa

Példa:

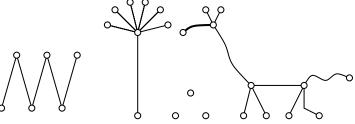

Def: A körmentes irányítatlan gráfot erdőnek nevezzük.

Az összefüggő, körmentes irányítatlan gráf neve fa.

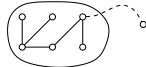
 ${\color{red} \textbf{Megf:}} \ \textit{G} \ \text{erd} \"{o} \ \Longleftrightarrow \ \textit{G} \ \text{minden komponense fa}$

Példa:

Megf: (1) P_n fa minden $n \ge 1$ egész esetén.

(2) Fához egy új csúcsot egy éllel bekötve fát kapunk:

Def: A körmentes irányítatlan gráfot erdőnek nevezzük.

Az összefüggő, körmentes irányítatlan gráf neve fa.

Megf: G erdő $\iff$ G minden komponense fa

Def: A körmentes irányítatlan gráfot erdőnek nevezzük.

Az összefüggő, körmentes irányítatlan gráf neve fa.

Megf: G erdő $\iff$ G minden komponense fa

Lemma: G n-csúcsú, k-komponensű erdő $\Rightarrow |E(G)| = n - k$.

Def: A körmentes irányítatlan gráfot erdőnek nevezzük. Az összefüggő, körmentes irányítatlan gráf neve fa. Megf: G erdő $\iff$ G minden komponense fa Lemma: G n-csúcsú, k-komponensű erdő $\Rightarrow |E(G)| = n - k$. Biz: Építsük fel G-t a $\overline{K_n}$ üresgráfból az élek egyenkénti behúzásával. G körmentes, ezért az ÉHL miatt minden él zöld: behúzásakor 1-gyel csökken a komponensek száma. A $\overline{K_n}$ üresgráfnak n komponense van, G-nek pedig k. Ezért pontosan n-k zöld élt kellett behúzni G felépítéséhez.

Def: A körmentes irányítatlan gráfot erdőnek nevezzük.

Az összefüggő, körmentes irányítatlan gráf neve fa.

 $\textbf{Megf:} \ \textit{G} \ \text{erd} \texttt{\"{o}} \iff \textit{G} \ \text{minden komponense fa}$

Lemma: G n-csúcsú, k-komponensű erdő $\Rightarrow |E(G)| = n - k$.

Def: A körmentes irányítatlan gráfot erdőnek nevezzük.

Az összefüggő, körmentes irányítatlan gráf neve fa.

Megf: G erdő $\iff$ G minden komponense fa

Lemma: G n-csúcsú, k-komponensű erdő $\Rightarrow |E(G)| = n - k$.

Köv: Ha F egy n-csúcsú fa, akkor élszáma |E(F)| = n - 1 .

Def: A körmentes irányítatlan gráfot erdőnek nevezzük.

Az összefüggő, körmentes irányítatlan gráf neve fa.

Megf: G erdő $\iff$ G minden komponense fa

Lemma: G n-csúcsú, k-komponensű erdő $\Rightarrow |E(G)| = n - k$.

Köv: Ha F egy n-csúcsú fa, akkor élszáma |E(F)| = n - 1 .

Biz: F egy 1-komponensű erdő, így az előző Lemma alkalmazható k=1 helyettesítéssel.

Def: A körmentes irányítatlan gráfot erdőnek nevezzük.

Az összefüggő, körmentes irányítatlan gráf neve fa.

Megf: G erdő $\iff$ G minden komponense fa

Lemma: G n-csúcsú, k-komponensű erdő $\Rightarrow |E(G)| = n - k$.

Köv: Ha F egy n-csúcsú fa, akkor élszáma |E(F)| = n - 1 .

Def: A körmentes irányítatlan gráfot erdőnek nevezzük.

Az összefüggő, körmentes irányítatlan gráf neve fa.

Megf: G erdő $\iff$ G minden komponense fa

Lemma: G n-csúcsú, k-komponensű erdő $\Rightarrow |E(G)| = n - k$.

Köv: Ha F egy n-csúcsú fa, akkor élszáma |E(F)| = n - 1.

Állítás: Tetsz. n-csúcsú G gráf esetén az alábbi három tulajdonság közül bármely kettőből következik a harmadik.

(a) G körmentes. (b) G összefüggő. (c) |E(G)| = n - 1.

(c)
$$|E(G)| = n - 1$$
.

Def: A körmentes irányítatlan gráfot erdőnek nevezzük.

Az összefüggő, körmentes irányítatlan gráf neve fa.

Megf: G erdő $\iff$ G minden komponense fa

Lemma: G n-csúcsú, k-komponensű erdő $\Rightarrow |E(G)| = n - k$.

Köv: Ha F egy n-csúcsú fa, akkor élszáma |E(F)| = n - 1 .

Állítás: Tetsz. n-csúcsú G gráf esetén az alábbi három tulajdonság közül bármely kettőből következik a harmadik.

(a) G körmentes. (b) G összefüggő. (c) |E(G)| = n - 1.

Biz: (a)+(b) $\Rightarrow$ (c): $\checkmark$

Def: A körmentes irányítatlan gráfot erdőnek nevezzük.

Az összefüggő, körmentes irányítatlan gráf neve fa.

 $\textbf{Megf:} \ \textit{G} \ \text{erd} \texttt{\"{o}} \iff \textit{G} \ \text{minden komponense fa}$

Lemma: G n-csúcsú, k-komponensű erdő $\Rightarrow |E(G)| = n - k$.

Köv: Ha F egy n-csúcsú fa, akkor élszáma |E(F)| = n - 1 .

Állítás: Tetsz. n-csúcsú G gráf esetén az alábbi három tulajdonság közül bármely kettőből következik a harmadik.

(a) G körmentes. (b) G összefüggő. (c) |E(G)| = n - 1.

Biz: (a)+(b) $\Rightarrow$ (c): $\checkmark$

(a)+(c) $\Rightarrow$ (b): Építsük fel G-t élek egyenkénti behúzásával. n-1 él egyikének behúzása se hoz létre kört, ezért az ÉHL miatt minden él zöld, és 1-gyel csökkenti a komponensszámot. Végül n-(n-1)=1 komponens marad, tehát G öf.

Def: A körmentes irányítatlan gráfot erdőnek nevezzük.

Az összefüggő, körmentes irányítatlan gráf neve fa.

Megf: G erdő $\iff$ G minden komponense fa

Lemma: G n-csúcsú, k-komponensű erdő $\Rightarrow |E(G)| = n - k$.

Köv: Ha F egy n-csúcsú fa, akkor élszáma |E(F)| = n - 1.

Állítás: Tetsz. n-csúcsú G gráf esetén az alábbi három tulajdonság közül bármely kettőből következik a harmadik.

- (a) G körmentes. (b) G összefüggő. (c) |E(G)| = n 1.

- Biz: (a)+(b) $\Rightarrow$ (c): $\checkmark$
- (a)+(c) $\Rightarrow$ (b): Építsük fel G-t élek egyenkénti behúzásával. n-1él egyikének behúzása se hoz létre kört, ezért az ÉHL miatt minden él zöld, és 1-gyel csökkenti a komponensszámot. Végül n-(n-1)=1 komponens marad, tehát G öf.
- $(b)+(c) \Rightarrow (a)$: Építsük fel G-t élek egyenkénti behúzásával. Mivel a komponensek száma végül 1 lesz, ezért n-1 zöld élt kellett behúzni. (c) miatt G összes éle zöld, piros éle nincs. Az ÉHL miatt G körmentes.

- Allítás: Legyen F egy tetszőleges fa n csúcson. Ekkor
- (1) (F e)-nek pontosan két komponense van $\forall e \in E(F)$ -re.
- (2) F-nek pontosan egy uv-útja van $\forall u, v \in V(F)$ -re.
- (3) (F + e)-nek pontosan egy köre van $\forall e \notin E(F)$ -re.
- (4) Ha $n \ge 2$, akkor F-nek legalább két levele van.
- **Def:** A G irányítatlan gráf v csúcsa levél, ha d(v) = 1.

Állítás: Legyen F egy tetszőleges fa n csúcson. Ekkor

- (1) (F-e)-nek pontosan két komponense van $\forall e \in E(F)$ -re.
- (2) F-nek pontosan egy uv-útja van $\forall u, v \in V(F)$ -re.
- (3) (F + e)-nek pontosan egy köre van $\forall e \notin E(F)$ -re.
- (4) Ha $n \ge 2$, akkor F-nek legalább két levele van.

Def: A G irányítatlan gráf v csúcsa levél, ha d(v) = 1.

Biz: (1): F - e erdő, hisz körmentes. F = (F - e) + e, és mivel F is körmentes, e zöld az ÉHL miatt. Ezért F-nek 1-gyel kevesebb komponense van, mint (F - e)-nek. Mivel F-nek 1 komponense van, (F - e)-nek 2.

- Állítás: Legyen F egy tetszőleges fa n csúcson. Ekkor
- (1) (F e)-nek pontosan két komponense van $\forall e \in E(F)$ -re.
- (2) F-nek pontosan egy uv-útja van $\forall u, v \in V(F)$ -re.
- (3) (F + e)-nek pontosan egy köre van $\forall e \notin E(F)$ -re.
- (4) Ha $n \ge 2$, akkor F-nek legalább két levele van.
- **Def:** A G irányítatlan gráf v csúcsa levél, ha d(v) = 1. **Biz:**

- Állítás: Legyen F egy tetszőleges fa n csúcson. Ekkor
- (1) (F-e)-nek pontosan két komponense van $\forall e \in E(F)$ -re.
- (2) F-nek pontosan egy uv-útja van $\forall u, v \in V(F)$ -re.
- (3) (F + e)-nek pontosan egy köre van $\forall e \notin E(F)$ -re.
- (4) Ha $n \ge 2$, akkor F-nek legalább két levele van.
- **Def:** A G irányítatlan gráf v csúcsa levél, ha d(v) = 1.
- **Biz:** (2): F öf, ezért van (legalább egy) uv-útja, mondjuk P. Ezen P út bármely e élét elhagyva, a kapott F-e gráfnak (1) miatt két komponense van, melyek közül az egyik u-t, a másik v-t tartalmazza. Ezért (F-e)-ben nincs uv-út. Azt kaptuk, hogy P minden éle benne van F minden uv-útjában, ezért F-ben P-n kívül nincs más uv-út.

- Állítás: Legyen F egy tetszőleges fa n csúcson. Ekkor
- (1) (F e)-nek pontosan két komponense van $\forall e \in E(F)$ -re.
- (2) F-nek pontosan egy uv-útja van $\forall u, v \in V(F)$ -re.
- (3) (F + e)-nek pontosan egy köre van $\forall e \notin E(F)$ -re.
- (4) Ha $n \ge 2$, akkor F-nek legalább két levele van.
- **Def:** A G irányítatlan gráf v csúcsa levél, ha d(v) = 1. **Biz:**

Állítás: Legyen *F* egy tetszőleges fa *n* csúcson. Ekkor

- (1) (F-e)-nek pontosan két komponense van $\forall e \in E(F)$ -re.
- (2) F-nek pontosan egy uv-útja van $\forall u, v \in V(F)$ -re.
- (3) (F + e)-nek pontosan egy köre van $\forall e \notin E(F)$ -re.
- (4) Ha $n \ge 2$, akkor F-nek legalább két levele van.

Def: A G irányítatlan gráf v csúcsa levél, ha d(v) = 1.

Biz: (3): Tfh e = uv. Mivel F körmentes, ezért F + e minden köre e-ből és F egy uv-útjából tevődik össze. Ezért F + e köreinek száma megegyezik az F fa uv-útjainak számával, ami (2) miatt pontosan 1.

- Állítás: Legyen F egy tetszőleges fa n csúcson. Ekkor
- (1) (F e)-nek pontosan két komponense van $\forall e \in E(F)$ -re.
- (2) F-nek pontosan egy uv-útja van $\forall u, v \in V(F)$ -re.
- (3) (F + e)-nek pontosan egy köre van $\forall e \notin E(F)$ -re.
- (4) Ha $n \ge 2$, akkor F-nek legalább két levele van.
- **Def:** A G irányítatlan gráf v csúcsa levél, ha d(v) = 1. **Biz:**

Állítás: Legyen F egy tetszőleges fa n csúcson. Ekkor

- (1) (F-e)-nek pontosan két komponense van $\forall e \in E(F)$ -re.
- (2) F-nek pontosan egy uv-útja van $\forall u, v \in V(F)$ -re.
- (3) (F + e)-nek pontosan egy köre van $\forall e \notin E(F)$ -re.
- (4) Ha $n \ge 2$, akkor F-nek legalább két levele van.

Def: A G irányítatlan gráf v csúcsa levél, ha d(v) = 1.

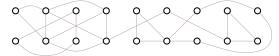
Biz: (4): (Algebrai út) A KFL miatt

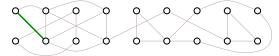
$$\sum_{v \in V(G)} (d(v) - 2) = \sum_{v \in V(G)} d(v) - 2n = 2(n - 1) - 2n = -2.$$

F minden v csúcsára $d(v) \ge 1$ teljesül, ezért $d(v) - 2 \ge -1$. A fenti összeg csak úgy lehet -2, ha F-nek legalább 2 levele van. $\square$

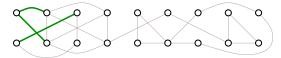

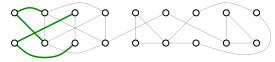
- Állítás: Legyen F egy tetszőleges fa n csúcson. Ekkor
- (1) (F-e)-nek pontosan két komponense van $\forall e \in E(F)$ -re.
- (2) F-nek pontosan egy uv-útja van $\forall u, v \in V(F)$ -re.
- (3) (F + e)-nek pontosan egy köre van $\forall e \notin E(F)$ -re.
- (4) Ha $n \ge 2$, akkor F-nek legalább két levele van.
- **Def:** A G irányítatlan gráf v csúcsa levél, ha d(v) = 1.
- Biz: (4): (Algebrai út) A KFL miatt
- $\sum_{v \in V(G)} (d(v) 2) = \sum_{v \in V(G)} d(v) 2n = 2(n 1) 2n = -2.$
- F minden v csúcsára $d(v) \ge 1$ teljesül, ezért $d(v) 2 \ge -1$. A fenti összeg csak úgy lehet -2 ha F-nek legalább 2 levele van
- fenti összeg csak úgy lehet −2, ha *F*-nek legalább 2 levele van.
- (4): (Kombinatorikus út) Induljunk el F egy tetsz. v csúcsából egy sétán, és haladjunk, amíg tudunk. Ha sosem akadunk el, akkor előbb-utóbb ismétlődik egy csúcs, és kört találunk. Ezért elakadunk, és az csakis egy v-től különböző u levélben történhet.
- Ha d(v)=1, akkor v egy u-tól különböző levél. Ha $d(v)\geq 2$, akkor sétát indulhatjuk v-ből egy másik él mentén. Ekkor egy u-tól különböző levélben akadunk el.

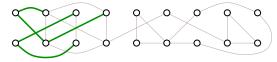

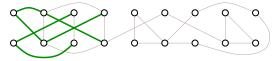

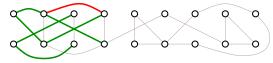

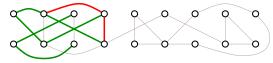

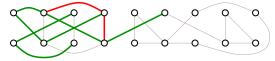

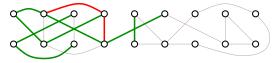

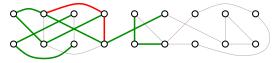

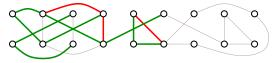

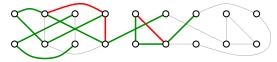

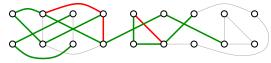

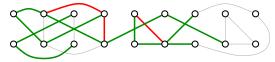

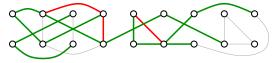

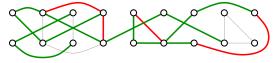

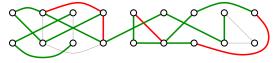

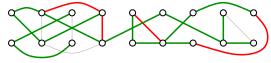

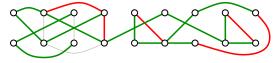

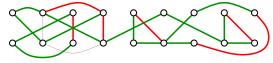

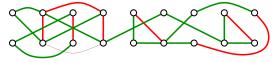

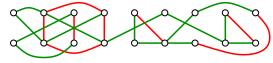

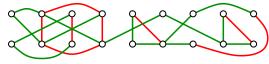

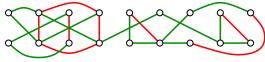

Építsük fel a G gráfot az élek egymás utáni behúzásával, és az ÉHL szerinti kiszínezésével!

Legyen G' a G gráf piros élei törlésével keletkező feszítő részgráf!

Építsük fel a G gráfot az élek egymás utáni behúzásával, és az ÉHL szerinti kiszínezésével!

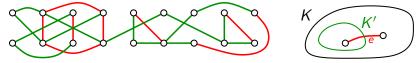
Legyen G' a G gráf piros élei törlésével keletkező feszítő részgráf! G' biztosan körmentes lesz, hiszen a zöld élek sosem alkottak kört a korábbi élekkel.

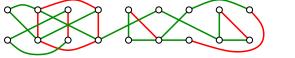

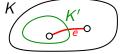
Építsük fel a G gráfot az élek egymás utáni behúzásával, és az ÉHL szerinti kiszínezésével!

Legyen G' a G gráf piros élei törlésével keletkező feszítő részgráf! G' biztosan körmentes lesz, hiszen a zöld élek sosem alkottak kört a korábbi élekkel.

G' minden K' komponense részhalmaza G egy K komponensének. Ha $K' \neq K$, akkor G-nek van olyan éle, ami kilép K'-ből. Ezen élek mind pirosak K' definíciója miatt. Legyen e ezek közül az elsőnek kiszínezett. Az e él nem tudott kört alkotni a korábban kiszínezettekkel, így nem lehet piros: ellentmondás. Ezek szerint G és G' komponensei megegyeznek.

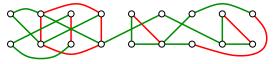

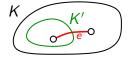

Építsük fel a G gráfot az élek egymás utáni behúzásával, és az ÉHL szerinti kiszínezésével!

Köv: A G gráf zöld élei olyan G' feszítő részgráfot alkotnak, ami erdő, és komponensei megegyeznek G komponenseivel.

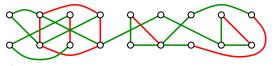

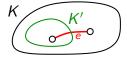

Építsük fel a G gráfot az élek egymás utáni behúzásával, és az ÉHL szerinti kiszínezésével!

Köv: A G gráf zöld élei olyan G' feszítő részgráfot alkotnak, ami erdő, és komponensei megegyeznek G komponenseivel.

Def: F a G gráf feszítőfája (ffája), ha F egy G-ből éltörlésekkel kapható fa.

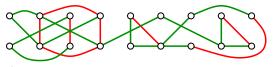

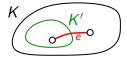
Építsük fel a G gráfot az élek egymás utáni behúzásával, és az ÉHL szerinti kiszínezésével!

Köv: A G gráf zöld élei olyan G' feszítő részgráfot alkotnak, ami erdő, és komponensei megegyeznek G komponenseivel.

Def: F a G gráf feszítőfája (ffája), ha F egy G-ből éltörlésekkel kapható fa.

Állítás: (G-nek van feszítőfája) $\iff$ (G öf.)

Építsük fel a G gráfot az élek egymás utáni behúzásával, és az ÉHL szerinti kiszínezésével!

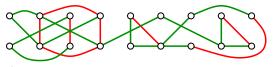
Köv: A G gráf zöld élei olyan G' feszítő részgráfot alkotnak, ami erdő, és komponensei megegyeznek G komponenseivel.

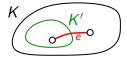
Def: F a G gráf feszítőfája (ffája), ha F egy G-ből éltörlésekkel kapható fa.

Állítás: (G-nek van feszítőfája) $\iff$ (G öf.)

Biz: $\Rightarrow$: Legyen F a G ffája. F öf, és V(F) = V(G), tehát G

bármely két csúcsa között vezet F-beli út.

Építsük fel a G gráfot az élek egymás utáni behúzásával, és az ÉHL szerinti kiszínezésével!

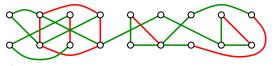
Köv: A G gráf zöld élei olyan G' feszítő részgráfot alkotnak, ami erdő, és komponensei megegyeznek G komponenseivel.

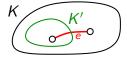
Def: F a G gráf feszítőfája (ffája), ha F egy G-ből éltörlésekkel kapható fa.

Állítás: (G-nek van feszítőfája) $\iff$ (G öf.)

Biz: $\Rightarrow$: Legyen F a G ffája. F öf, és V(F) = V(G), tehát G bármely két csúcsa között vezet F-beli út.

 $\Leftarrow$: Építsük fel G-t az élek egyenkénti behúzásával és kiszínezésével. Láttuk, hogy a zöld élek egy F erdőt alkotnak, aminek egyetlen kompnense van, hiszen G is egykomponensű. Ezek szerint F olyan fa, ami G-ből éltörlésekkel kapható.

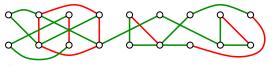

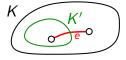
Építsük fel a G gráfot az élek egymás utáni behúzásával, és az ÉHL szerinti kiszínezésével!

Köv: A G gráf zöld élei olyan G' feszítő részgráfot alkotnak, ami erdő, és komponensei megegyeznek G komponenseivel.

Def: F a G gráf feszítőfája (ffája), ha F egy G-ből éltörlésekkel kapható fa.

Állítás: (G-nek van feszítőfája) $\iff$ (G öf.)

Építsük fel a G gráfot az élek egymás utáni behúzásával, és az ÉHL szerinti kiszínezésével!

Köv: A G gráf zöld élei olyan G' feszítő részgráfot alkotnak, ami erdő, és komponensei megegyeznek G komponenseivel.

Def: F a G gráf feszítőfája (ffája), ha F egy G-ből éltörlésekkel kapható fa.

Állítás: (G-nek van feszítőfája) $\iff$ (G öf.)

Megj: Ha egy nem feltétlenül összefüggő G gráf éleit a fenti módon kiszínezzük, akkor a zöld élek G minden komponensének egy F feszítőfáját alkotják. Nem összefüggő G esetén a zöld élek alkotta feszítő részgráf neve a G feszítő erdeje.

Köszönöm a figyelmet!